



AKADEMIK

S p r a v o d a j c a

Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika

MAREC 2005

***Spomínam na ruky učiteľ'ky biele od kriedy.
Spomínam na jej oči, úsmev, milú tvár,
na mnohé krásne školské chvíle....***

Kto z nás si dodnes nespomína na niektorého zo svojich učiteľ'ov? Na učiteľ'ku v prvej triede, ktorá nám pomáhala napísať naše prvé bruchaté A? Alebo na triedneho zo základnej školy, či profesora zo strednej alebo prednášajúceho z vysokej? Učítelia. S titulom pred a za menom, ale i bez nich. Denne stoja pred katedrou a pred svojimi žiakmi, aby ich vyzbrojili do života vedomosťami – pomyselnými udicami na uplatnenie sa v živote.

V spoločenskom rebríčku učiteľ' nikdy nepatrí medzi boháčov, ale napriek tomu mu ľudia preukazovali úctu. Starí i mladí. Dnes je žiaľ situácia iná. Stále síce platí, že učiteľ'ovaním nik nezbohatne, ale žiaľ, učiteľ'ské povolanie stráca spoločenskú prestíž. V zmenenej spoločenskej situácii sa vytráca úcta k tejto čoraz náročnejšej práci.

*Jedným z mála prejavov úcty ostáva Deň učiteľ'ov. 28. marca si pripomínáme narodenie veľkého človeka, ktorého svet zvykne nazývať učiteľ'om národov – **JÁNA AMOSA KOMENSKÉHO** v moravskej Nivnici roku 1592. Napriek tomu, že nás od tohto dátumu delia viac ako štyri storočia, Komenského pokrokové názory, ktoré predbehli svoju dobu, sú podstatou pedagogického odkazu pre dnešok. Stále cenným prínosom pre súčasné pedagogické vedy sú jeho stáročiami preverené didaktické metódy a zásady. Projekt uplatňovania širokého vzdelania pre každého človeka v každom veku sa stal základom idey celoživotného vzdelávania.*

Pre oblasť vojenstva sú dodnes aktuálne niektoré otázky, ktorým Komenský venoval veľkú pozornosť - ako je disciplína, prostredníctvom ktorej sa jeho pedagogika usilovala o aktívneho činorodého človeka. Okrem múdrosti zdôrazňoval rozvíjanie statočnosti, ktorá sa rodí v poctivej práci a v cvičení sebaovládania. Osobitne živým odkazom Komenského je jeho odsúdenie vojen a boj za mier. Keďže bol postihnutý vojnovými hrôzami, celý život

hľadal cesty na upevnenie mieru, v ktorom by sa slobodne rozvíjali všetky národy.

Od doby Komenského prešiel svet dynamickejšími zmenami. Prudko sa rozvíja veda a technika a žijeme v čase informačnej explózie. Vzdelávanie sa stalo celoživotnou potrebou a už dávno nie je len záležitosťou škôl. Tie však ostali nezastupiteľné pre nasmerovanie a vybavenie mladého človeka aktívnym vzťahom k štúdiu, aby ho naučili učiť sa a prebudili v ňom potrebu neustáleho vzdelávania sa.

Vzdelanosť stále ostáva spoločensky prestížnou záležitosťou a je súčasťou národnej kultúry. Žijeme v informačnej spoločnosti a tá determinuje záujem o študijné odbory a programy, ako sú manažment, marketing, komunikačné a informačné technológie a elektronické systémy. Do popredia vystupuje potreba jazykového vybavenia, pretože Európa sa integruje, rozširuje sa trh práce. Tento proces neobišiel ani našu vojenskú vzdelávaciu sústavu, ktorá sa tiež zapája do sústavy európskeho vzdelávacieho systému.

Naši pedagógovia si v súčasných náročných podmienkach zmien vojenského školstva a začínajúcej AOS zodpovedne plnia úlohy vzdelávania mladých vojenských profesionálov a chopili sa aj úlohy ďalšieho odborného vzdelávania profesionálnych vojakov OS SR.

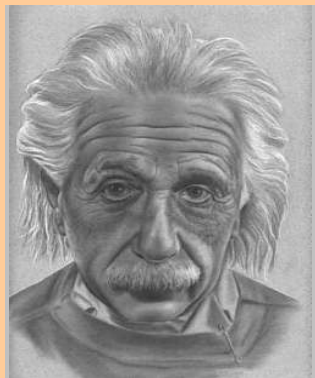
Vážení kolegovia, ďakujem Vám a vysoko oceňujem Vašu náročnú prácu, zároveň by som na Vás chcel ešte apelovať: Nároky na učiteľ'a stúpajú a kvalitatívne sa menia. Splniť ich a udržať krok s požiadavkami doby je veľmi náročné. Popri plnení čoraz vyšších kritérií na kvalifikáciu pedagóga – učiteľ'a, by sme ale nemali zabúdať, že byť učiteľ'om nie je len zamestnanie. Je to poslanie a ešte stále určitá forma obetavej misie. Nedovoľme svojim učiteľ'ským srdciam obrnúť sa ľahostajnosťou, znechutením, ši skepsou. Nedovoľme im vyhorieť, stratiť záujem o študenta, stratiť záujem naučiť a pomôcť pochopiť.

Ján Kurtý, rektor

Einsteinov rok



Valné zhromaždenie OSN na 58. zasadnutí prijalo rezolúciu, ktorou vyhlásilo rok 2005 za Medzinárodný rok fyziky.



Svet si v tomto roku pripomína storočnicu od tzv. „Zázračného roka 1905“, kedy Albert Einstein sformuloval špeciálnu teóriu relativity, popísal Brownov pohyb a fotoelektrický jav.

Význam fyzikálnych objavov, ktoré Albert Einstein uskutočnil, je jednou z príčin, prečo má byť fyzike zasvätený práve rok 2005. Počas celého roka je hlavným cieľom vedeckých centier a inštitúcií usilovať sa o zvýšenie informovanosti širokej verejnosti o výsledkoch fyzikálneho výskumu, jeho úlohe v modernej vede a technológiách, zvýšiť záujem mladej generácie o štúdium fyziky. Pretože fyzika je vedou, ktorá stimuluje a prináša technologický pokrok, pomáha riešiť globálne problémy a výzvy, ktorým ľudstvo čelí na prahu 21. storočia.

„Radosť z uvažovania a chápania je najkrásnejším darom Prírody“
(1879 - 1955, Albert Einstein)

Zdroj: www.physics2005.org

-vít-

Chystáme sa na švočku



Spájanie vzdelávania s vedeckou činnosťou je samozrejmosťou univerzitného života. AOS organizuje dňa **24. 5. 2005** celoakademické kolo súťaže o najlepšiu prácu v študentskej vedeckej a odbornej činnosti. Súťažiť sa bude v sekciách: prírodné vedy a spoločenské vedy, taktika a bojové použitie pozemných síl, výzbroj a technika pozemných síl, bojové použitie systémov PVO, výzbroj a technika PVO, vybrané problémy prevádzky vojenského letectva, informatika a výpočtová technika, komunikačné a informačné systémy, elektronika, ekonomika služieb, manažment. Zapojenie sa do súťaže predstavuje pre študentov príležitosť prezentovať výsledky svojej práce, ktoré získali hlbším štúdiom a tvorivým prístupom k riešeniu vedeckého problému. Pretože sa tejto súťaže každoročne zúčastňujú i študenti zo zahraničia (Univerzita obrany v Brne, Univerzita národnej obrany Miklósa Zrínyiho v Budapešti, Vojenská technická akadémia vo Varšave), je táto súťaž o to viac prestížnejšia.

Študenti, ktorí majú záujem o zapojenie sa do súťaže, po konzultácii s vedeckým konzultantom, vyplnia prihlášku s anotáciou, ktoré spolu s jedným výtlačkom súťažnej práce odovzdajú na oddelenie vedy a zahraničných vzťahov **do 6. 5. 2005**. Vzor prihlášky a anotácie je u vedúcich katedrií alebo na oddelení vedy a zahraničných vzťahov. Bližšie informácie môžu študenti získať na t. č. 0960 423 788.

doc. Ing. Peter Lisý, PhD.
prorektor pre vedu a zahraničné vzťahy

CITUJEME

*z vystúpenia ministra školstva M. Fronca
 na konferencii
 „Vysoké školstvo v Európe 21. storočia“
 (7. marca 2005)*

Za vzdelávanie našich občanov na všetkých jeho úrovniach, za bádanie, vedu a výskum je zodpovedné ministerstvo školstva. Za posledné 2 - 3 roky sme urobili v našom systéme vzdelávania množstvo zmien a rovnako sme pripravili aj reformu v oblasti organizácie a podpory vedy a výskumu. Spomeniem v tejto súvislosti zákon o výskume a vývoji, o agentúre na podporu vedy, zákon o školskej správe a samospráve, ktorý znamenal zásadnú zmenu v organizácii nášho regionálneho školstva a zákon o financovaní regionálneho školstva. Potrebujeme výrazne zvýšiť počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním. Práve vysokoškolsky vzdelaní ľudia posúvajú každú spoločnosť k prosperite. Pre Slovensko je to mimoriadne dôležité, keďže jeho nerastné bohatstvo je značne obmedzené, a preto musí stavať na vysokokvalifikovanom ľudskom potenciáli.

Pred rokom 1989 boli vysoké školy riadené a kontrolované štátom vo všetkých oblastiach, vrátane študijných programov a ich obsahu. Po zamatovej revolúcii bol pomerne rýchlo, už v nasledujúcom roku, prijatý nový vysokoškolský zákon. V prvom rade vrátil vysokým školám akademické slobody, školy začali samostatne rozhodovať o študijných programoch, o ich obsahu. Bola zriadená nezávislá akreditačná komisia, ktorá posudzovala kvalitu študijného programu. Rovnako boli zriadené senáty vysokých škôl a fakúlt, ktoré sa stali najvyššími orgánmi vysokoškolskej samosprávy. Takisto vznikla Slovenská rektorská konferencia, Rada vysokých škôl a Študentská rada vysokých škôl – predstavitelia reprezentácie vysokých škôl. Napriek týmto dôležitým premenám, ktoré priniesli našim vysokým školám slobodu a nezávislosť, po ktorej volali študenti – aktéri novembra 1989, ostali vysoké školy inštitúciami, o vzniku ktorých naďalej rozhodoval štát ako ich zriaďovateľ, ale ani ich ekonomika sa od štátu neoslobodila, práve naopak. Výsledok prvej etapy premeny nášho vysokého školstva na moderný a konkurencieschopný systém možno teda stručne charakterizovať takto: slovenské vysoké školy získali akademické slobody, ale ekonomicky ostali naďalej plne závislé od štátu.

Žiaľ, v tejto situácii bolo naše vysoké školstvo pridlho. Až do roku 1998 sa v ňom prakticky nič nepohlo, ak len nepočítame vznik rôznych regionálnych vysokých škôl, či univerzít, ktoré ale rozhodne nemôžeme zaradiť do kategórie reformných krokov.

Reformný vysokoškolský zákon z roku 2002 priniesol aj ďalšie významné zmeny v živote našich vysokých škôl. Systém vysokoškolského vzdelávania sa transformoval na trojstupňový – bakalár (3 - 4 roky), magister (2 roky) a doktor (3 roky). Študijné programy sa transformovali v súlade s ISCED-om, z asi 1 500 študijných odborov ostalo 340 a nanovo sa uskutočnila aj akreditácia všetkých študijných programov. Vysoké školy museli povinne prejsť na systém hodnotenia ECTS, čo vytvorilo priestor na transparentnosť a mobilitu študentov.

Za hlavný nedostatok reformy z roku 2002 pokladám skutočnosť, že sa nepodarilo zaviesť finančnú spoluúčasť študentov na nákladoch za vysokoškolské štúdium.

Druhý otvorený problém je zriadenie agentúry na hodnotenie kvality vzdelávania na jednotlivých vysokých školách. V súčasnosti prebiehajú práce na vytvorení takejto agentúry. Jej činnosť by sa mala líšiť od činnosti akreditačnej komisie v tom, že pokiaľ akreditačná komisia na základe zhodnotenia predpokladov odporúča, resp. neodporúča otvorenie nového študijného programu, táto agentúra by mala hodnotiť prácu vysokej školy na výstupe a zostaviť poradie podľa dosahovaných výsledkov.

Je nevyhnutné dokončiť reformu vysokých škôl, ktorú sme naštartovali v roku 2002. Treba si uvedomiť, že tento tretí pokus je nadhlo aj posledný. Pokiaľ dostane opäť prednosť politika pred racionálnym postojom a snahou pomôcť nášmu vysokému školstvu, môžeme čakať ešte celé desaťročia, než sa začne čokoľvek meniť v kvalite.

Slovenské vysoké školstvo od roku 1989, ale predovšetkým za posledné tri roky, prešlo veľkými zmenami, aby sa stalo moderným a konkurencieschopným vzdelávacím systémom. Aj reformné kroky a legislatívne zmeny majú tomuto cieľu napomôcť, nemožno zabúdať, že výsledok je vždy závislý od toho, ako sa k týmto zmenám postaví samotná akademická obec.

*Zdroj: www.education.gov.sk
 (skrátene)*

-vit-

Z REKTOROVHO DIÁRA

- **1. 3.** mimoriadne zasadnutie Predsedníctva VR AOS,
- **3. 3.** pracovné rokovanie s prezidentom AFCEA Bratislava Ing. Ondrovičom a Ing. Kollárikom. Mimoriadne zasadnutie Akademického senátu AOS.
- **7. 3.** kolektívne vyjednávanie s odborármi ku Kolektívnej zmluve na rok 2005.
- **10. 3.** 31. zasadnutie Slovenskej rektorskej konferencie v Trnave. Stretnutie s prezidentom SR Ivanom Gašparovičom pri príležitosti jeho pracovnej návštevy na Mestskom úrade v Liptovskom Mikuláši.
- **15. 3.** zasadnutie rozšíreného kolégia rektora AOS.
- **17. 3.** rokovanie vedeckej rady AOS.
- **24. 3.** športový deň rektora AOS.
- **29. 3.** stretnutie s jubilatkou pri príležitosti životného jubilea (Eva Orišková).

ZO ŽIVOTA REKTORÁTU

- **1. – 2. 3.** sa prof. Ing. Vojtech Jurčák, PhD. zúčastnil dizertačnej skúšky na Leteckej fakulte Technickej univerzity v Košiciach,
- **17. 3.** sa plk. Ing. Peter Fianta zúčastnil slávnostného otvorenia Leteckej fakulty Technickej univerzity v Košiciach,
- **23. 3.** sa plk. Ing. Peter Fianta zúčastnil pracovného rokovania k problematike vystupovania akrobatických skupín na verejnosti na Veliteľstve vzdušných síl vo Zvolene,
- **31. 3.** sa plk. Ing. Peter Fianta zúčastnil pracovného rokovania na Katedre vojenskej leteckej prípravy AOS v Košiciach.

Z KOLÉGIA REKTORA

Riaditeľ sekretariátu rektora AOS Ing. Juraj Húska informuje...

Dňa 15. marca 2005 zasadalo v sieni vedeckej rady (I. časť) a aule (II. časť) rozšírené kolégium rektora za účasti priamo podriadených funkcionárov rektora, vedúcich katedier a oddelení.

Z programu:

- Informácia o podmienkach prevodov študentov do vyššieho ročníka/semestra.
- Diskusia k študijným programom II., III. stupňa, habilitácie.
- Zoznámenie sa s návrhom kritérií akreditácie habilitačného konania a konania na vymenúvanie profesorov.
- Pokyny na podávanie projektov výskumu a vývoja.
- Stav garancie doktorandského štúdia podľa doterajších predpisov.

- Informácia o vykazovaní prítomnosti pracovníkov AOS na pracovisku.
- Spôsob čerpania riadnej dovolenky za rok 2004.
- Dotazníky pre študentov o kvalite štúdia.
- Rozbor za zimný semester 2004/2005.

Mimoriadna cena vojenského činu roka za rok 2004

Mimoriadnu cenu vojenského činu roka za rok 2004 dostala pani **Viola Pelanová** z Národnej akadémie obrany (NAO) maršala Andreja Hadika v Liptovskom Mikuláši.

Viola Pelanová obetavo organizuje už 10 rokov vo svojom pracovnom prostredí zbierky pre deti z Detského domova v Spišskom Štiavniku. (Jedenkrát i pre mentálne postihnuté deti v špeciálnej škôlke v Kráľovej Lehote). Ide o charitatívne zbierky šatstva, hračiek, kníh, obuvi, ktoré V. Pelanová realizuje spravidla 2x ročne. Organizovala aj zbierky finančné, ktoré v krátkom čase pomohli detskému domovu zakúpiť pre deti nevyhnutné školské potreby. V detskom domove je 60 detí, ktoré dostali na Vianoce (r. 2004) z finančného fondu NAO darčeky v podobe sladkostí, hračiek a školských potrieb. Pani Pelanová je v stálom kontakte s kurátorkou domova a aktuálne zbierkovou činnosťou reaguje na nutné potreby detí, ktoré už do Liptovského Mikuláša poslali ne jeden d'akovný list.



Pani Pelanová dodáva: „Zásluhy o materiálnu pomoc deťom majú všetci príslušníci oboch akadémií, ktorí do zbierok akýmkoľvek spôsobom prispeli.“

My, zamestnanci oboch akadémií, sme hrdí na našu kolegyňu, že dostala také vysoké ocenenie a vyslovujeme úprimnú vďaku za jej obetavú prácu.

-hg- -vit-

Spolupráca Katedra zabezpečenia velenia AOS - VÚ 2790 Žilina

Neoddeliteľnou súčasťou prípravy študentov AOS je aj neustála aktualizácia vyučovania o nové poznatky súčasného rozvoja vojenskej teórie a praxe. Tieto ciele katedra zabezpečenia velenia (KtZV) naplňa aj v rámci vzajomnej recipročnej spolupráce s 5. plukom špeciálneho určenia - VÚ 2790 Žilina. V poradí už piate vzájomné stretnutie formou praktického výcviku – kurzu, sa uskutočnilo v dňoch **14. - 18. februára 2005**. Príslušníci VÚ 2790, využili priestory KtZV na PSC Kaleníku na praktický zdokonaľovací výcvik a v rámci neho príslušníci KtZV vykonali odborný kurz. Obsahová náplň kurzu bola upravená podľa požiadaviek VÚ 2790 Žilina, so zameraním na odbornú problematiku: šírenie rádiových vln v pásme KV a VKV, - antény používané pre prevádzku v pásme KV a VKV, - plánovanie pracovných frekvencií programom VOACAP, rádiová prevádzka - prenos dát, prenos reči, dát a e-mail na krátke a stredné vzdialenosti.



*Účasť študentov na zamestnaní,
 rádiokomunikačná technika*



Materiálne zabezpečenie kurzu bolo realizované oboma zúčastnenými stranami. Príslušníci KtZV zabezpečili pre VÚ 2790 ubytovanie a priestory v rámci PSC Kaleník. Naopak, VÚ 2790 Žilina, zabezpečil kurz požadovanou komunikačnou a výpočtovou technikou. Dňa 16. 2. 2005 sa praktického zamestnania - kurzu zúčastnili študenti čaty 542 spojovacej špecializácie, ktorí sa oboznámili s komunikačnými prostriedkami používanými v OS SR a vyskúšali si v praxi rádiové stanice, taktické terminály PC, taktické laptopy, ako aj programové vybavenie pre manažment rádiových sietí a vedenie rečovej a dátovej komunikácie.

V rámci kurzu zamestnanci armádneho magazínu STV - **Profesionál** vykonali filmovanie dokumentu o spolupráci AOS a VÚ 2790 Žilina, ktorého sa aktívne zúčastnili prítomní študenti. Obsahové zameranie kurzu bolo orientované priamo na potreby príslušníkov VÚ 2790 Žilina a splnilo stanovený cieľ. V rámci ďalšej spolupráce predpokladáme pokračovať v danej forme a realizovať krátkodobé kurzy v návaznosti na aktuálne potreby výcviku príslušníkov spojovacích špecialistov VÚ 2790 Žilina.

Text: Ing. Vladimír Janove, CSc.

Foto: št. Monika Matušiaková

Microsoft Road Show 2005 na Akadémii ozbrojených síl

Katedra informatiky dňa **22. marca 2005** pripravila v spolupráci s firmou Microsoft odbornú prezentáciu s názvom Microsoft Road Show pre študentov informačných technológií a pedagógov o najnovších technológiách Microsoft a iných zaujímavých témach. Priestory auly zaplnili vedecko-pedagogickí pracovníci, študenti štvrtého a piateho ročníka špecializácie komunikačné a informačné technológie AOS, ale aj študenti a pedagógovia z univerzít regiónu Liptova. Prednášky lektorov z Českej republiky a Slovenska boli zamerané na najnovšie informačné technológie ako sú: mobilné zariadenia, Encarta a multimédia, Xbox, Trustworthy Computing a .Net technológie.

Veľký prínos podobných podujatí, zameraných najmä na najmodernejšie poznatky v oblasti informačných technológií, nielen pre študentov, ale aj pre pedagogických pracovníkov akadémie zdôraznil pri otvorení aj vedúci katedry informatiky doc. Ing. Marcel Harakal, PhD.

-vit-

Prečo KOK ?

Zdalo sa, že spolu s Vojenskou akadémiou zanikne pri novom systéme vojenského vysokoškolského štúdia aj organizačná štruktúra na školenie vojenských odborností. V nových podmienkach však AOS prichádza s novou ponukou. V zmysle aktuálnych požiadaviek na celoživotné vzdelávanie, AOS okrem vysokoškolského vzdelania budúcich dôstojníkov ponúka a realizuje pre Ozbrojené sily SR, a nielen pre ne, ročne desiatky krátkodobých odborných kurzov - tzv. „KOK“. Február 2005 bol pre AOS síce predovšetkým mesiacom semestrálnych skúšok, ale aj prvých kurzov. Popri PC kurzoch katedry informatiky spustila v dňoch **21. - 25. februára** svoj prvý KOK „**Manažment logistiky v OS SR**“ aj katedra logistiky.

Cieľovou skupinou boli predovšetkým začínajúci funkcionári logistiky na taktickom stupni velenia, a tomu bola prispôbená aj obsahová náplň. Tvorili ju najaktuálnejšie a najproblémovejšie oblasti súčasnej vojenskej logistiky vo vojenských útvaroch a zariadeniach. Úlohou pracovníkov katedry logistiky, pod vedením garantov kurzu vedúceho katedry logistiky - pplk. Ing. Miroslava Školníka, PhD. a doc. RSDr. Štefana Ižarika, CSc. – mimoriadneho profesora tejto katedry, bolo 15-tim účastníkom kurzu počas 40 hodín rozšíriť poznatky o plnení logistických úloh, zdokonaľiť ich zručnosti a zoznámiť ich s najnovšími poznatkami z odboru.



Odovzdávanie certifikátov účastníkom

V záverečnej diskusii a anonymnej ankete účastníkov kurzu odznali názory, ktoré len potvrdili správnosť smerovania AOS na realizáciu celoživotného vzdelávania a krátkodobé odborné kurzy pre profesionálnych vojakov

OS SR. Odznali tu ale aj mnohé kvalitné podnety na obsah a formu budúcich kurzov.

-sj-

Foto: Milan Ligas

Odovzdanie štafety v JSOC

Veliteľ NAO, brigádny generál Ing. Mgr. Mikuláš Regula oficiálne poďakoval **8. marca 2005** plk. Nigelovi Lithgowovi z Veľkej Británie za jeho úspešnú misiu na Slovensku, ktorej poslaním bolo organizovať a rozbehnúť činnosť dnes už výcvikového strediska Partnerstva za mier (PfP) v Lipovskom Mikuláši.



Plukovník Lithgow bol v októbri 2002 menovaný za hlavného veliteľa spoločného britsko-holandského projektu k organizovaniu Kurzu pre nižších štábných dôstojníkov zo Strednej a Východnej Európy **JSOC CEE** (Junior Staff Officers Course, Central and Eastern Europe) vo vtedajšej Vojenskej akadémii v Liptovskom Mikuláši. Zaslúžil sa o založenie a úspešné rozbehnutie tohto kurzu a to do takej miery, že kurz sa v súčasnosti hrdí štatútom výcvikového strediska (PfP). Jeho zámerom je poskytovať nadporučikom, kapitánom a majorom z krajín PfP a z členských krajín NATO veliteľský a štábný výcvik, podporiť rozšírenie doktríny NATO a viesť dôstojníkov kurzu k efektívnejšiemu pôsobeniu v národných a medzinárodných veliteľstvách, v konvenčných, krízových a mierových operáciách. Prví dôstojníci nastúpili do kurzu v januári 2004. Doteraz JSOC absolvovalo 132 nižších štábných dôstojníkov z 22 krajín Európy a Východnej Ázie, (z toho 22 Slovákov).

V dňoch **7. - 10. marca 2005** sa konalo v kurze JSOC, stretnutie pracovných skupín veliteľov výcvikových stredísk PfP a NATO z 11 krajín. (Rumunsko, USA, Švajčiarsko,

Francúzsko, Rakúsko, Turecko, Grécko, Fínsko, Švédsko, Chorvátsko, Holandsko). Cieľom tohto stretnutia bolo zoznámiť sa s JSOC, nositeľom štatútu strediska a pripraviť výcvikovú a riadiacu dokumentáciu v súlade so štandardami NATO pre ďalšie rokovanie veliteľov stredísk, ktoré sa uskutoční v novembri 2005 v Grécku.

Kurz JSOC si **9. marca 2005** prezrel i náčelník GŠ OS SR genmjr. Ing. Ľubomír Bulík, CSc. so svojou vojenskou radou. Plk. Nigel Lithgow ho informoval o poslaní, činnosti a zámeroch strediska. Genmjr. Bulík diskutoval tiež s účastníkmi bežiacieho kurzu, ktorých je v súčasnosti 48 a pochádzajú z 12 krajín Európy a Východnej Ázie.

Plukovníka Nigela Lithgowa vo funkcii veliteľa JSOC vystrieda od 14. marca 2005 plk. Ian Smith tiež z Veľkej Británie. Za holandskú stranu vo vedení kurzu ostáva pplk. René Münich, ktorý je v JSOC od januára 2004. -hg-

Výjazdové zasadnutie vojenskej rady

Vojenská rada náčelníka Generálneho štábu OS SR zasadala **9. marca 2005** v Národnej akadémii obrany (NAO) maršala Andreja Hádika v Liptovskom Mikuláši. Vysokí dôstojníci OS SR vedení genmjr. Ing. Ľubomírom Bulíkom, CSc. sa zároveň v priestoroch NAO zoznámili so štruktúrou a poslaním akadémie, s organizáciou kariérneho vzdelávania vojenských profesionálov, navštívili Kurz pre nižších štábných dôstojníkov pre Strednú a Východnú Európu a diskutovali s kadetmi priamo vo vyučovacom procese.



Top manažment OS SR prijal v tento deň na MsÚ primátor mesta Liptovský Mikuláš MUDr. Alexander Slafkovský, ktorý informo-

val náčelníka GŠ OS SR o spolupráci mesta a posádky, pričom spomenul i účel využitia bývalých vojenských priestorov pre mesto. Náčelník GŠ OS SR genmjr. Ing. Ľubomír Bulík, CSc. odovzdal na záver návštevy primátorovi mesta pamätnú plaketu. -hg-

Ozbrojené sily SR v operáciách na podporu mieru

...bola téma odborného seminára, ktorý organizoval Inštitút strategických štúdií Centra kariérneho rozvoja dňa **17. marca 2005** v NAO. Cieľom tohto seminára, na ktorom sa zúčastnilo približne 70 vojenských profesionálov, bolo zovšeobecniť skúsenosti z prípravy a pôsobenia príslušníkov OS SR v operáciách na podporu mieru.



Zo seminára vyplynuli iniciatívy nastoľujúce problematiku vymedzenia zásad a používania **pojmov** v aparáte mierových síl. Seminár sa zaoberal i **obsahom a podmienkami** prípravy príslušníkov OS SR na mierové misie a zaujal kritický postoj k zrušeniu centralizovanej prípravy vojenských profesionálov na mierové misie v Nitre a za **krok späť** považuje decentralizáciu tejto prípravy. Podujatie konštatovalo vysoké kvantitatívne zapojenie profesionálov OS SR v mierových misiách, vyzdvihol potrebu vysielania organických jednotiek a nie jednotlivcov do týchto misií. Prínosom seminára bola účasť bývalého veliteľa slovenskej ženijnej jednotky v Iraku pplk. Ing. Antona Sládečka. Podujatie informovalo prítomných o analýzach mierových operácií OSN, o cestách ich skvalitnenia, o riešení kríz a budovaní mieru v užšej spolupráci s medzinárodnými bezpečnostnými organizáciami. Podrobné memorandum tohto seminára sa nachádza na Inštitúte strategických štúdií. -hg-

Marec – mesiac knihy

*Nemilovať knihu,
 znamená nemilovať múdrosť.
 Nemilovať však znamená,
 stávať sa hlupákom.
 (Ján Amos Komenský)*

V marci sa hovorí o knihe, literatúre, o spisovateľoch, o tvorcoch kníh a ich distribúcii. Je to pochopiteľné – veď je marec, mesiac knihy. Je zaujímavé, že práve mesiac marec je určený na to, aby sa vzdávala úcta knihám a všetkým, ktorí sa podieľajú na ich tvorbe, vydávaní a šírení. Veď v marci sa prebúdzajú príroda a láka ľudí von z obydli. Na chvíľu čítania zostáva deň po dni menej času. Ale je to tak! Marec patrí aj knihám. Všetky knižničné inštitúcie pripravujú celý rad akcií. Pri tejto príležitosti aj naša akademická knižnica **16. marca** uskutočnila **Deň otvorených dverí**, ktorý organizuje už štvrtý rok. Keďže sa v poslednom období podarilo zrealizovať jej modernizáciu, bola ponúknutá možnosť prehliadky jej priestorov, informovania sa o službách a o činnostiach, ktoré nie sú na prvý pohľad po vstupe do knižnice viditeľné, ale sú pre celkovú činnosť potrebné a dôležité. Túto možnosť využilo niekoľko desiatok záujemcov, prevažne študentov.

Toto podujatie bolo organizované s cieľom prezentovať akademickú knižnicu, jej aktivity, výsledky a oboznámiť širokú verejnosť s úspechmi i problémami.

Zároveň sme chceli upozorniť, že akademická knižnica patrí k najdostupnejším informačným a vzdelávacím organizáciám. Je najčastejším zdrojom ďalšieho vzdelávania a je najnavštevovanejšou inštitúciou, čo dokazujú mnohé štatistiky.

Vďaka množstvu kníh, učebníc a inej literatúry sa akademická knižnica stala jedinou, najväčšou a najdôležitejšou knižnično-informačnou inštitúciou v Ozbrojených silách SR, ktorej poslaním je knižnično-informačné zabezpečenie činností v oblasti vzdelávania, vedy a techniky. Denne sem chodia desiatky študentov, ktorí si chcú obohatiť svoje vedomosti o nové poznatky alebo hľadajú odpovede na rôzne otázky.

Akademická knižnica sa tak stala súčasťou nášho života ako zdroj informácií potrebných nielen pre štúdium.

*Ing. Milan Majerko
 vedúci Akademickej knižnice AOS*



Novinky knižničného fondu

ZF 29870

Döhlz, Suzanne: Jak se úspěšně prosadit: získejte uznání a respekt v práci i v životě

ZF 29871

Nöllke, Matthias: Umění slovní sebeobrany: jak pohotově a vtipně reagovat na slovní útoky a provokace

ZF 29872

Nöllke, Matthias: Praktický management: jak úspěšně vést a řídit sebe, druhé lidi, firmy a jiné organizace

ZF 29873

Špačková, Alena: Moderní rétorika: jak mluvit k druhým lidem, aby nám naslouchali a rozuměli

ZF 29874

Siegel, Zbyněk: Jak hledat a najít zaměstnání: rady a tipy pro ucházeče

ZF 29875

Fehlau, Eberhard G.: Konflikty v práci: jak se vyspořádat s konfliktními situacemi a lidmi

ZF 29876

Schott, Barbara: Jednání: jak úspěšně vyjednávat

ZF 29877

Edmüller, Andreas: Nenechte sebou manipulovat! Jak rozpoznat manipulaci a prosadit svou vůli

ZF 29878

Mentzel, Wolfgang: Rozhovory se spolupracovníky: jak v rozhovorech hodnotit, povzbuzovat a usměrňovat své podřízené

ZF 29879

Bischof, Anita: Porady: průvodce pro organizátory, vedoucí a účastníky porad

ZF 29881

Matějka, Marek: Vše o přijímacím pohovoru: jak poznat druhou stranu

PRIPRAVOVANÉ AKCIE NA APRÍL

- **4. 4.** sa budú konať oslavy 60. výročia oslobodenia mesta Liptovský Mikuláš, súčasťou osláv je vojenská simulácia bojov o mesto na kóte Háj-Nicovô od 16.00 h v realizácii príslušníkov NAO,
- **6. 4.** sa v Centre simulačných technológií NAO uskutoční cvičenie CAX „Útok z priameho dotyku“. Cvičiaci sú študenti 4. ročníka AOS. Cvičenie riadi katedra pozemných síl,
- **8. 4.** bude slávnostné ukončenie druhého Vyššieho dôstojníckeho kurzu CKR. Kurz trval od 7. 2. 2005 a absolvovalo ho 38 nadporučíkov a kapitánov, z toho 15 dôstojníkov z pozemných síl a 23 zo Vzdušných síl SR,
- **13. 4.** sa v Inštitúte strategických štúdií CKR uskutoční seminár na tému „Informačné a psychologické operácie na prahu 21. storočia“,
- **25. – 30. 4.** sa čat. Vladimír Šatka, čat. Martina Kasanová a čat. Peter Tarasovič a zároveň študenti AOS zúčastnia študentskej konferencie v Litve. Konferencia je zameraná na aktuálne bezpečnostné otázky a spoluprácu krajín v Európe,
- **25. – 28. 4.** sa v CKR uskutoční cvičenie „Červená čiara 2005“ s podporou simulačných technológií s cvičiacim mechanizovaným praprom v Nitre.
- **29. 4.** bude slávnostné Vyššieho veliteľského štábného kurzu CKR. Kurz trval od 2. 9. 2004 a absolvovalo ho 8 majorov a podplukovníkov OS SR.

Posádková prehliadka záujmových aktivít

V organizácii Posádkového klubu (PK) v Liptovskom Mikuláši sa uskutočnila **16. marca 2005** „**Posádková prehliadka umeleckej a technickej tvorivosti**“, v ktorej sa predstavilo takmer 150 účinkujúcich členov klubov a krúžkov záujmovej činnosti.

Už v predsáli PK privítali návštevníka výstavy letecko a raketomodelárskeho klubu, zbierky odznakov klubu zberateľov a zamyslení šachisti nad rozohranými partiami z klubu šachistov Liptova. Výstavy dekorovali ceny, poháre, diplomy, ktoré svedčia o úspešnosti členov týchto technických a športových klubov. Vari najzaujavejší bol pohár, ktorý za 1. miesto v Slovenskom pohári družstiev získal vlni šachový klub Liptova. Klub vedie prof. Ing. Ján Mudroň, CSc. z AOS.

V spoločenskej sále privítal návštevníka živý ruch, hudba, tanec, výrazový umelecký i športový pohybový prejav. Tohtoročnú prehliadku v PK otvorila folková skupina **Mince vo fontáne**, ktorú si bez Vladimíra Slavíka už ani nevieme predstaviť. A dobrá nálada, ktorú Mince navodili, pokračovala v pestrom slede ďalších vystúpení. Hravé tančeka s bohatou fantáziou predviedla tanečná skupina **Stromáček**, ktorú tvoria detičky od 3 do 11 rokov. Stromáčeku kontroval **Strom**, tanečné prejavy dievčat v HIP-HOP a DISCO štýle. Klub športovej výkonnostnej gymnastiky upútal návštevníkov prehliadky tanečnými choreografiami s náročnými gymnastickými prvkami. Krúžok **CAPOEIRA** ukázal divákovi unikátnu kombináciu tancia, akrobacie a bojového umenia. Po súperivom tanci Capoeiry na scénu vyšli v pochodovej choreografii **Liptovské mažoretky** v žltobielych uniformách. Veliteľke Jarmile Szolnokiovej nechýbala maršálska palička.



Diváka zaujali i zástavky a POM-POM. I členky klubu zdravotnej telesnej výchovy sa nedali na prehliadke zahanbiť. Vedené Violou Pelánovou z NAO predviedli ukážky cvičenia zameraného na prevenciu zdravotného oslabenia. Na prehliadke nechýbal ani folklór. Jeho tradičným predstaviteľom v posádke i v meste L. Mikuláš je **folklórny súbor VÁH**. Má už 25 rokov a zameriava sa na udržiavanie a šírenie folklórnych tradícií prevažne regiónu Liptova. Divákovi sa na prehliadke predstavil folklór zo Závažnej Poruby. Mnohé kluby a krúžky priblížili návštevníkovi svoju činnosť aj na filmovom plátne. O to sa postaral **Amafilm Nicolaus**, ktorý tiež pracuje pri PK.

Prehliadku umeleckej a technickej tvorivosti oficiálne otvoril a členov krúžkov a klubov v ich aktivitách podporil brig. gen. Ing. Mgr. Mikuláš Regula, veliteľ posádky Lipt. Mikuláš a veliteľ NAO.

Poďakovanie bolo vyslovené i vedúcim klubov a krúžkov, ktorým zahrala hudobná skupina **Mrz-káni**. Skupinu vedie ppprap. Ján Vozár a jej vystúpenie len potvrdilo to, že robí dobrú muziku a výbornú náladu.

-hg-

ŠPORTOVÉ VÝSLEDKY V KOCKE

Od začiatku kalendárneho roka 2005 športovci - príslušníci AOS a NAO v Liptovskom Mikuláši, sa zúčastnili pretekov v AOS, na zväzových súťažiach i v zahraničí. **Výsledky:**

Lyžovanie

Dňa 16. februára 2005 sa uskutočnili majstrovstvá AOS v lyžiarskom šprinte (na 1600 m). Na tartanovej dráhe prikrývanej hrubou vrstvou snehu prebehli urputné boje v troch rozbehoch. **Výsledky:** 1. miesto: Mait Muurisep – JSOC (Estónia), 2. miesto: por. Anton Tibenský – CKR, 3. miesto: slob. Peter Hudec – DSZ16.

Organizátor: Mgr. Dušan Litva, PhD.



Bouldering (lezenie na umelej stene)

Dňa 17. februára 2005 sa uskutočnili majstrovstvá AOS v boulderingu. **Výsledky:**

Muži: 1. miesto čat. Matej Števík, 2. miesto čat. Martin Urban, 3. miesto Kornel Kánik.

Ženy: 1. miesto voj. Jana Kocúrová, 2. miesto čat. Renáta Balková, 3. miesto čat. Petra Popálená.

Organizátor: Mgr. Vladimír Paulík, PhD.

Biatlon

Dňa 18. februára 2005 na Majstrovstvách SR v biatlone v Osrblí získal člen VTJ NAO ŠO biatlon Mgr. Dušan Litva, PhD. 3. miesto vo vytrvalostných pretekoch na 10 km.

Medzinárodné majstrovstvá nemeckej armády v biatlone a vojenskom viacboji

V dňoch 19. – 25. februára 2005 sa v Bad Reichenhalle a v Ruhpoldingu uskutočnili Medzinárodné majstrovstvá nemeckej armády v biatlone a vo vojenskom viacboji organizované 10. tankovou divíziou Sigmaringen. Re-

prezentáciu OS SR tvorili bývalí študenti VA, ktorú viedol ako tréner zamestnanec AOS Mgr. Dušan Litva, PhD., v družstve pre zjazdové disciplíny bol por. Ing. Milan Jurečka - katedra zabezpečenia velenia.

Výsledky: v obrovskom slalome dosiahol vynikajúce 5. miesto por. Ing. Milan Jurečka, v triatlone 16. miesto. V biatlonovej štafete získalo družstvo OS SR 6. miesto.



V kategórii hostí v disciplíne biatlon skončil Mgr. Dušan Litva, PhD. na 7. mieste a v spoločnom družstve tvorenom príslušníkmi nemeckej a švajčiarskej armády skončili na 4. mieste z počtu 20 trojčlenných družstiev.

Stolný tenis

Dňa 9. marca 2005 sa uskutočnili Majstrovstvá AOS v stolnom tenise.

Výsledky: 1. miesto npor. Štefan Rojček, 2. miesto št. Jozef Janovčík č. 444, 3. miesto št. Marek Kováčik č.444. Organizátor súťaže: Mgr. Jozef Komora.

Lukostreľba

V dňoch 12. - 13. marca 2005 sa Liptovskom Mikuláši uskutočnili Majstrovstvá SR v halovej lukostreľbe. V kategórii halová lukostreľba na vzdialenosť 18 m skončil na 2. mieste študent čat. Juraj Pagáčik č. 431.



*Text, foto: Mgr. Dušan LITVA, PhD.
Ústav telesnej výchovy a športu AOS*

Ako dosiahnuť to, čo chcem?

Obdobie medzi prvým nádychom a posledným výdychom má jednoduchý názov. ŽIVOT.

Ale jednoduchý je skutočne len názov. Čo sa vlastne deje počas ľudského života? Vieme čo nás čaká, čo z nás bude? Ak niečím máme, alebo chceme byť, bolo by dobre vedieť, ako to dosiahnuť, aby sme zbytočnými chybami nestrácali drahocenný čas. Ale poďme po poriadku.

Už ten nevinný ružový uzlíček má v sebe dané vlohy, či vlastnosti. Ako s nimi bude nakladať počas svojho života, ktorý musí odžiť sám, nezáleží len od neho. Jeho správanie, konanie či ambície sú ovplyvňované prostredím, v ktorom sa narodil, v akej rodine je vychovávaný a či tí ľudia, ktorí ho vychovávajú – či už rodičia alebo učitelia, vedia správne odhaliť a rozvíjať jeho kladné vlastnosti. Postupne ako rastieme a dospievame, hľadáme sa v sebe, tým sa zväčšuje aj kruh našich známych, vedomostí, názorov, prianí. Príde čas, keď si uvedomíme, že si musíme vybudovať svoju pyramídu života, pre ktorú je dôležitý dobrý základ. Len na ňom môžeme budovať. Stupeň po stupni, až k vrcholu, ktorý chceme dosiahnuť. Najprv pracujeme na kvantite, aby sme mohli prísť ku kvalite. Najskôr musíme ovládnuť remeslo života, aby sme vedeli, ako z toho urobiť umenie. Môže sa stať, že najskôr kráčame cestou utrpenia, aby sme sa dostali k šťastiu. Keď sme v súlade so sebou a svojou cestou riadime sa princípom: to najlepšie z nevyhnutného. Rozhodujúce je ísť vytrvalo a trpezlivo krok po kroku za svojim cieľom v zmysle: „Cieľom je cesta“. Ale aká je tá naša?

Hovorí sa, že kto si vybral zlatú strednú cestu nemá sa čudovať, že je preplnená. To všetko záleží len od nás, od našich priorít a rebríčka hodnôt, ktorý si stanovíme. No mali by sme si uvedomiť, že je dôležité byť v súlade so sebou a životom, čo znamená – žiť v jeho rytme! Ten sa nedá ani vynásť, ani zmeniť. Deň ostane dňom, noc nocou a žiť môžeme len ak po nádychu vydýchneme. Nemali by sme pri tom zabúdať na život s rytmom prírody a nie proti nemu. Keď žijeme v súlade, dodá nám silu. Ak proti, oberá nás o ňu. Keď sa denne nehladáme, potom sa nenájdeme. Keď sa nájdeme, rytmus nášho života príde sám a čo je najdôležitejšie – ak pocítíme rytmus života, potom sme sa našli. Žiť v rytme znamená byť v rytme so všetkým, čo nám život každý deň prináša. Dozrievame šťastím, ale rovnako aj nešťastím. Kto nebol nešťastný som presvedčený, že nemôže byť ani šťastný. Dozrievame túžbou po slobode. Nikdy sa neprestaneme učiť niečo po niečom.

Možno to znie komplikovane, ale je to jednoduché v tom, že žiť by sme mali každý deň tak, akoby mal byť náš posledný a nedúfať, že zajtra sa všetko zmení samo od seba. Iste sa tak nestane. Tu je snád' na mieste veta „mal som smolu“. Nie je to nič iné než ospravedlnenie, že sme sa dostatočne nesnažili. Spomínal som pyramídu života. Chcem sa k nej vrátiť v tom zmysle slova, že keď stojíme na vrchole, mali by sme byť pripravení zostúpiť zase späť do doliny. Čo to znamená?

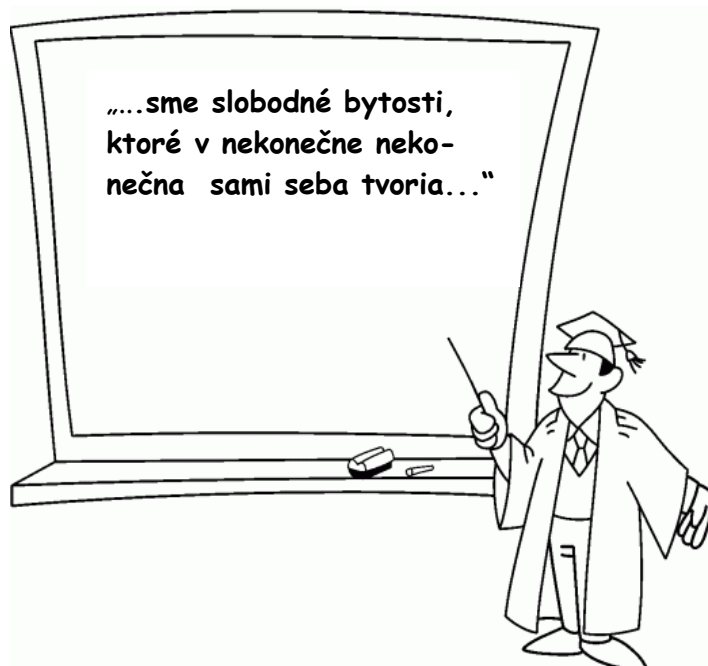
Vážiť si ľudí, môcť sa im pozrieť priamo do očí a umenie komunikovať. Pri dnešnom spôsobe života je to nevyhnutné. Každý by si mal osvojiť a naučiť sa asertívne vyjadrovať. Asertivita totiž nie je len konanie, ale predovšetkým spôsob myslenia a druh životného štýlu. Je súčasťou konkrétnych a vrelých medziľudských vzťahov. Zachovanie vlastnej sebaúcty a rešpektu podmieňuje zachovať úctu a rešpekt k iným ľuďom. V každodennom živote riešime situácie, ktoré nás prekvapia „vykoľaja“ z rovnováhy a vytvárajú akýsi priestor na konflikt vnútri nás. Asertivita vyžaduje, aby sa človek rozhodoval sám za seba a za svoje rozhodnutia niesol zodpovednosť.

A tu som prakticky pri celi svojej práce, v ktorej som chcel poukázať na vhodný spôsob dosiahnutia svojho cieľa a nástrahy, ktoré môžu nastať. Ale hlavne na okolnosti, ktoré nám k dosiahnutiu našich snov pomôžu a uľahčia ich realizáciu.

Záverom mojej práce je pekná myšlienka, ktorú som prednávkou čítal a myslím, že bude vhodnou bodkou za mojou prácou.

*Život nie je ľahký pre nikoho z nás. Čo však s tým?
Musíme mať vytrvalosť a predovšetkým vieru v samých seba.
Musíme veriť, že sme na niečo nadaní
a to niečo treba za každú cenu dosiahnuť.*

slob. Matej Ondarko



-vít-

AKADEMIK – Spravodajca Akadémie ozbrojených síl generála M. R. Štefánika a Národnej akadémie obrany maršala Andreja Hadika. Vydáva AOS, vychádza 10x ročne. Vytlačila: Tlačiareň NAO.

Šéfredaktor: Jana Vitovská, č. t. 0960 423888, vitovska@aoslm.sk. Redakcia: Mgr. Soňa Jarošová, č. t. 0960 423309, jarosova@aoslm.sk, PhDr. Alena Haragová, č. t. 0960 422735, verejnost@valm.sk.

Grafická a jazyková úprava: Jana Vitovská. Foto: oddelenie CAVTIS.

Adresa: Akadémia ozbrojených síl generála M. R. Štefánika, rektorát, Demänová 393, Liptovský Mikuláš

On-line verzia: www.aoslm.sk. Nepredajné.

Registračné číslo: 3340/2005